

بایگاه کد اقتصادی به عنوان زیر مجموع نظام اطلاعات مالیاتی

ژوئیه گاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
رتال جامع علوم انسانی

دکتر محمدعلی دعایی
رضاهوشمندی

مطمئن و کم هزینه نقش مهمی در موفقیت برنامه‌های عمرانی و نهایتاً نیل به هدفهای توسعه اقتصادی دارد؛ از این رو استقرار یک نظام اقتصادی سالم و مبتنی بر عدالت که بر مبنایی ثابت و محکم استوار بوده و از نوسانات شدید مصون و ضمناً عاری از فوارهای مالیاتی، انتقال بار مالیاتی و هزینه نسبتاً سنگین باشد عامل موثری در این زمینه به شمار می‌آید. یکی از ابزارهای مهم و موثر که دولت می‌تواند برای استقرار یک نظام مالیاتی سالم فراهم و به عنوان اهرم بسیار قوی از آن استفاده نماید، اجرای کامل

متضمن تعیین مخارج و تامین اعتبارات لازم است ناگزیر دولت باید به عنوان مجری برنامه‌های اقتصادی، اجتماعی، سیاسی منابع لازم را که مهمترین و سالمترین آن منبع مالیاتی است فراهم و تجهیز کند. بی‌شک وصول مالیات از هر مآخذ آثار متفاوتی را در مقایسه با سایر مآخذ بر جای می‌گذارد و از این رو اگر وصول مالیات براساس اصول و ضوابط صحیح انجام نشود رسیدن به هدفهای مورد نظر میسر نخواهد شد. از آنجا که دستیابی دولت به منابع مالی

امروزه دولت به عنوان عامل مهم ایجاد نظم و حافظ منافع اقتصادی به طور فعال در صحنه اقتصادی حضور دارد و برای اجرای این وظیفه مهم از دو اهرم بسیار قوی و موثر یعنی سیاست پولی و سیاست مالی بهره می‌گیرد. بدیهی است برای رسیدن به هدف رشد و توسعه اقتصادی و اشتغال کامل استفاده هماهنگ و متعادل از ابزارهای دو سیاست الزامی است. اما از آنجا که تنظیم و تصویب برنامه‌ها

سال	تولید ناخالص داخلی	ظرفیت مالیاتی	درآمدهای مالیاتی	سهامستون ۱ به ۲	سهامستون ۲ به ۲	تولید تحقق یافته
	۱	۲	۳	ناخالص داخلی	۲ به ۲	تولید تحقق یافته
۶۵	۱۵۶۱۴	۱۴۵۱	۱۰۲۴	۹/۳	۷۰/۶	۶/۶
۶۶	۱۹۲۸۴	۱۷۹۱	۱۰۳۰	۹/۳	۵۷/۵	۵/۲
۶۷	۲۱۷۵۳	۲۳۶۴	۹۸۷	۱۰/۹	۴۱/۷	۴/۵
۶۸	۲۷۰۲۹	۳۱۹۴	۱۱۸۸	۱۱/۸	۳۷/۲	۴/۴
۶۹	۳۵۷۵۵	۴۹۴۷	۱۶۹۵	۱۳/۸	۳۴/۳	۴/۷
۷۰	۴۶۷۷۷	۷۸۳۳	۲۷۶۵	۱۶/۷	۳۵/۳	۵/۹
۷۱	۶۴۴۰۱	۱۱۷۳۹	۳۶۰۸	۱۸/۲	۳۰/۷	۵/۶
۷۲	۹۳۵۱۸	۱۷۶۲۳	۴۰۶۹	۱۸/۸	۲۳	۴/۳
۷۳	۱۳۰۹۷۶	۲۶۴۳۵	۵۴۹۱	۲۰/۲	۲۰/۸	۴/۲
۷۴	۱۷۶۸۱۸	۳۹۶۵۲	۷۳۱۳	۲۱/۶	۱۸/۴	۴/۱

مقررات کد اقتصادی است که امروزه با پیشرفت تکنولوژی و گسترش کامپیوتر کاملاً میسر و ممکن است و موضوع مورد بحث ما در این مقاله است.

مبنای قانونی شماره اقتصادی

با تصویب تبصره‌ای در قانون بودجه سال ۱۳۷۳ کل کشور (تبصره ۳۴) کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی حسب اعلام وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف به داشتن شماره اقتصادی شده‌اند که رعایت نکردن دستورعملهای صادر شده از طرف این وزارت مستوجب جرایمی به شرح زیر خواهد بود:

- ۱- بی‌اعتباری دفاتر قانونی در تشخیص درآمد مشمول مالیات اشخاص.
- ۲- جریمه‌ای معادل دو برابر مبلغ مورد معامله برای نخستین بار.
- ۳- جریمه غیر مالی، یعنی تعطیلی محل کسب یا توقف فعالیت کسبی به مدت سه ماه برای بار نخست.
- ۴- حبس تعزیری از سه تا شش ماه برای شخص متخلف و در مورد اشخاص حقوقی برای مدیر یا مدیران مسئول ذی‌ربط.

کاربرد شماره اقتصادی

شماره اقتصادی یک عدد ۹ رقمی است که به صورت سریال به اشخاص تخصیص داده می‌شود. این یک شماره تصادفی است و بنابراین اعداد آن معنی و مفهوم خاصی ندارد. آنچه در طرح تخصیص شماره اقتصادی مورد توجه قرار گرفته است شناسایی مؤدیان مالیاتی اعم از حقیقی یا حقوقی، گردآوری اطلاعات لازم از طریق مدارک شناسایی، متمرکز کردن آنها در یک مرکز و تخصیص شماره‌ای منحصر به فرد به هر یک از مؤدیان واجد شرایط است. به این ترتیب گامی تازه در جهت شناسایی مؤدیان

پرداخت مالیات را می‌شناسند. و در واقع عدم نظارت قوی سیستم مالیاتی و نداشتن اطلاعات جامع این امکان را برای آنها فراهم کرده است، و از این رو از عمده‌ترین ویژگیهای این سیستم که بر بستری از روابط سنتی جریان دارد نابرابری عدالت در پرداخت مالیاتها، فرار مالیاتی، انتقال بار مالیاتی به غیر مودی واقعی و ... را می‌توان نام برد.

نگاهی به برآورد ظرفیت مالیاتی کشور و نظارت ظرفیت بالقوه و بالفعل مالیاتی (جدول شماره ۱) همچنین مقایسه نسبت درآمدهای مالیاتی به تولید ناخالص داخلی (جدول شماره ۲) که معمولاً به عنوان یکی از شاخصهای ارزیابی کارایی مالیاتی هر کشور و نیز برای مقایسه کارایی مالیاتی جوامع، بکار گرفته می‌شود، مبین این واقعیت است که دستیابی به یک تحول بزرگ در سیستم مالیاتی کشور امری اجتناب ناپذیر است.

با ملاحظه جدول شماره ۲ و مقایسه آن با این نسبت در کشور ما (حدود ۵ تا ۶ درصد از تولید ناخالص داخلی) به این

بالقوه مالیاتی برداشته می‌شود. جمع‌آوری اطلاعات از فعالیتهای اقتصادی افراد و شهروندان یک کشور نه فقط در تشخیص صحیح و به موقع و درست مالیات اشخاص یاری می‌رساند بلکه شیوه کار سنتی وزارت متبوع را به یک روش مدرن و سریع تغییر می‌دهد. هر چه اطلاعات کاملتر و جامعتر در اختیار مأموران تشخیص قرار گیرد، طبیعی است که میزان وصولی مالیاتها افزایش می‌یابد و شکاف بین ظرفیت مالیاتی بالقوه و بالفعل به حداقل می‌رسد، فوارهای مالیاتی کاهش یافته، و تشخیص و وصول مالیاتها نیز تسریع می‌شود. در غیر این صورت فقدان یا کمبود اطلاعات مربوط به فعالیتهای اقتصادی و بازرگانی مودیان باعث می‌شود که پرونده‌ها در پیچ و خم مراحل متعدد و متنوع حل اختلاف مالیاتی گیر کند و آنها با استفاده از این کمبودها، ادعاهای واهی مبنی بر غیر واقعی بودن مالیاتها را مطرح نمایند. در اکثر موارد کسانی که درآمدهای هنگفت دارند، نسبت به درآمد خود مالیات ناچیزی می‌دهند، زیرا راههای گریز از

نتیجه می‌رسیم که نخست دریا فیهای مالیاتی از تولید ناخالص داخلی به لحاظ کمی در حدی نبوده است که بتواند در امر توزیع درآمد کشور تاثیر زیادی داشته باشد. و دوم آنکه فقدان جهت‌گیری‌های خاص در امر وصول مالیاتها از لحاظ کیفی نتوانسته است روند توزیع درآمد کشور را بهبود بخشد. و این در حالی است که مالیات

حدوداً از ۴۰ درصد تولید ناخالص داخلی گرفته می‌شود و ۶۰ درصد آن از مالیات معاف است^۱. بنابراین می‌توان گفت ضرورت و تجدید نظر در نظام مالیاتی کشور امری اجتناب‌ناپذیر است و اینکه تا چه حد در این مقصود توفیق توأم با سلامت حاصل شود، علاوه بر آنکه با حرکت کلی اقتصاد کشور ملازمت دارد به برنامه‌ریزی و

اقدام سنجیده در کلیه زوایای امر مالیاتی نیز نیازمند است که اجرای کامل طرح کد اقتصادی شاید نخستین گام عملی در این راستا باشد.

کد اقتصادی، یک مبنای تئوریک و یا یک سیاست‌گذاری ویژه نیست بلکه جزئی از نظام اجرایی یا نهادی ساختار مالیاتی است. وقتی ساختار نهادی یک نظام مالیاتی را بررسی می‌کنیم در مرحله اجرا می‌بینیم که ۵ یا ۶ مرحله مشخص را در بر می‌گیرد.

مرحله ۱- اجرای سیستم اطلاعات مالیاتی مدون و منسجم.

مرحله ۲- ارائه خدمات به مودیان.

مرحله ۳- کمک به نظام تشخیص مالیات.

مرحله ۴- کمک به نظام قضایی و دادرسی.

مرحله ۵- وصول و خزانه‌داری.

مرحله ۶- کنترل.

هر سازمان مالیاتی به لحاظ علمی باید این شش زیر مجموعه را در بر گیرد. حال باید دید سازمان مالیاتی به عنوان نهادی اداری در کدام یک از این شش قسمت تخصصی ضعیفتر عمل می‌کند و کدام یک اولویت اقدام را دارد. نظام مالیاتی باید به صورت یک نظام مدون و زنجیره‌ای عمل کند زیرا اگر هر زیر مجموعه‌ای خوب کار نکند و بازخور مناسب نداشته باشد کل فرایند مختل می‌شود

آیا شروع تحول با اجرای کامل مقررات کد اقتصادی اولویت به جایی است؟

معمولاً در طراحی و اجرای نظام مالیاتی اصولی حاکم است که رعایت این اصول مقبولیت سیستم مالیاتی را در نظر مودیان افزایش می‌دهد. از عمده‌ترین این اصول، اصل کارایی، اصل عدالت مالیاتی و اصل سهولت را می‌توان نام برد که در هر سه

جدول شماره ۲- آخرین اطلاعات راجع به نسبت درآمدهای مالیاتی به تولید ناخالص داخلی در کشورهای عضو سازمان همکاری و توسعه (OECD)

نام کشور	۱۹۸۹	۱۹۹۰	۱۹۹۱	۱۹۹۲	۱۹۹۳
سوئد	۵۵/۵	۵۵/۶	۵۲/۷	۵۰/۰	۳۹/۵
دانمارک	۵۰/۷	۲۸/۷	۲۸/۹	۲۹/۳	۵۰/۰
لوکزامبورگ	۲۸/۲	۲۸/۸	۲۸/۵	۲۸/۴	ن
هلند	۲۴/۹	۲۴/۶	۲۷/۲	۲۶/۹	۲۸/۲
نروژ	۲۶/۰	۲۶/۳	۲۷/۱	۲۶/۶	۲۵/۸
بلژیک	۲۴/۶	۲۴/۹	۲۴/۹	۲۵/۲	۲۵/۷
فرانسه	۲۲/۷	۲۲/۷	۲۴/۰	۲۳/۶	۲۴/۰
اتریش	۲۱/۰	۲۱/۳	۲۲/۰	۲۲/۵	۲۲/۴
ایتالیا	۲۷/۹	۲۹/۱	۲۹/۷	۲۴/۳	۲۲/۲
یونان	۵۰/۳	۲۷/۲	۲۸/۵	۲۰/۵	ن
آلمان	۲۸/۲	۲۶/۸	۲۸/۶	۲۹/۶	۲۹/۷
ایرلند	۲۵/۸	۲۵/۵	۲۶/۲	۲۶/۶	۲۷/۱
کانادا	۲۵/۱	۲۶/۳	۲۷/۰	۲۶/۵	۲۶/۱
نیوزیلند	۲۸/۷	۲۷/۲	۲۶/۰	۲۵/۹	۲۵/۶
اسپانیا	۲۴/۶	۲۴/۴	۲۴/۸	۲۵/۸	۲۴/۷
انگلستان	۲۶/۶	۲۶/۹	۲۶/۲	۲۵/۲	۲۴/۴
ایسلند	۲۲/۴	۲۲/۳	۲۲/۴	۲۲/۴	۲۲/۲
پرتغال	۲۰/۸	۲۰/۷	۲۱/۴	۲۲/۰	۲۱/۱
سوئیس	۲۱/۷	۲۱/۵	۲۱/۲	۲۲/۰	۲۲/۵
آمریکا	۲۹/۷	۲۹/۴	۲۹/۵	۲۹/۴	ن
ژاپن	۲۰/۷	۲۱/۴	۲۰/۸	۲۹/۴	ن
استرالیا	۲۰/۵	۲۰/۶	۲۸/۹	۲۸/۵	ن
ترکیه	۱۸/۵	۲۰/۱	۲۱/۳	۲۳/۱	۲۲/۷
جمع	۲۸/۱	۲۸/۲	۲۸/۵	۲۸/۸	ن

مورد هر قدر نقش اطلاعات دقیقتر و موثرتر باشد بازدهی مناسبتر خواهد شد و شکاف بین ظرفیت بالقوه و بالفعل مالیاتی کاهش می‌یابد. فرارهای مالیاتی به حداقل می‌رسد، از اتلاف وقت و منابع سازمان مالیاتی و از درگیری پرونده‌ها در پیچ و خم مراحل متعدد و متنوع حل اختلاف مالیاتی جلوگیری می‌شود. بنابراین شروع تحول از نظام اطلاعات مالیاتی اولویتهی کاملاً به جاست. بویژه این که امروزه مسئله خود تشخیصی در امور مالیات بحث عمده صاحب‌نظران مالیاتی است و در صورت تحقق این امر باز هم اطلاعات مالیاتی به عنوان پیش نیاز این طرح و تحول مطرح است. اگر قرار باشد نظام فعلی به نظامی جدید و مکانیزه تبدیل شود و مسئله خود تشخیصی جایگزین روشهای علی‌الراس گردد. نظام اطلاعاتی (کد اقتصادی) وجه تشخیص و ممیزه این دو نظام محسوب خواهد شد، زیرا خود تشخیصی مستلزم این مسئله است که مودیان از وجود یک نظام اطلاعاتی مالیاتی در زمینه گردش کالا و انجام خدمات اطمینان داشته باشند و در غیر این صورت به هیچ وجه تمایلی به پرداخت مالیات حقه از خودشان نخواهند داشت.

مشکلات موجود در فرایند اجرایی و ارائه چند پیشنهاد

نظام مالیاتی ما با همه حساسیت و اهمیت، آن چنان که باید و شاید مورد توجه دولتمردان و سیاستگذاران اقتصادی کشور قرار نگرفته و این نظام در سالهای پس از انقلاب اسلامی چه در زمینه قانون و چه در روشهای اجرایی تقریباً دست نخورده باقی مانده است. در مورد نظام اطلاعات مالیاتی در ایران همین بس که در هر قسمتی از قانون مالیاتهای مستقیم که اجرای صحیح قانون

منوط به وجود اطلاعات جامع و نسبتاً دقیق می‌باشد، تقریباً آن ماده قانونی غیر قابل اجرا یا با اجرای ضعیف مواجه بوده است. به عنوان مثال ماده ۱۵۸ قانون مالیاتهای مستقیم که به وزارت امور اقتصادی و دارایی اجازه می‌دهد در شرایط مقتضی تعدادی از اظهارنامه‌ها را به طور نمونه‌گیری و بدون رسیدگی قبول کند تا کنون از اجرای واقعی به دور مانده و در خصوص ماده ۳ (مالیات سالانه املاک) به جهت نداشتن دسترسی به اطلاعات متمرکز از کارایی بسیار ضعیفی برخوردار بوده است. در مورد ماده ۷۷ هنوز برای بسیاری از حوزه‌های مالیاتی لفظ و کلمه بساز و فروش و پیدا کردن صحیح آنها به دشواری همراه است. چه بسیار افرادی که در سطح تهران واحدهای متعددی را می‌سازند و می‌فروشند ولی با ترفندهای گوناگون از مالیات واقعی موضوع این ماده سرباز می‌زنند. و همچنین مالیات تعاون ملی برای بازسازی که عوارض آن بر همگان روشن و عدم کارایی آن در واحدهای مالیاتی ضرب‌المثل است.

حال می‌خواهیم با این ضعف بزرگ نظام اطلاعاتی مالیاتی، وارد نظام جدید (فعلی) بشویم. یعنی با کد شناسایی به عنوان نقطه شروع نظام هویتی، تحولی در نظام مالیاتی ایجاد کنیم و برای هر شخص یک شماره اقتصادی اختصاص دهیم تا مجموع فعالیتهای هر شخص حقیقی و حقوقی ردگیری شده و از اطلاعات متمرکز شده در کامپیوتر به صورت متقاطع استفاده شود. یعنی از فروش یک مودی به خرید مودی دیگری بپریم.

در حال حاضر برای ورود به سیستم کامپیوتری و پردازش اطلاعات مخارج زیادی را به لحاظ نیروی انسانی و تجهیزات متحمل می‌شویم. ولی آیا در انجام این

طرح کارایی تضمین می‌شود؟ آیا با صرف هزینه کمتر می‌توان به این اطلاعات متمرکز دسترسی پیدا کرد؟

این مسائل بر می‌گردد به اینکه چقدر تکامل یافته عمل کنیم و چه مقدار در مقابل فشارهای ناشی از اجرای صحیح قانون ایستادگی داشته باشیم. زیرا کنترل کارایی کد اقتصادی به مثابه طفلی است که باید گام به گام با او همراه باشیم. چه بسا اگر تکامل یافته عمل نشود و این کد اقتصادی به علت نقص در فرایند اجرایی به درستی پاس‌خگویی مشکلات نباشد نه تنها هزینه‌های ثابت از قبیل کامپیوتری کردن، پرسنل، تجهیزات و ... به هدر می‌رود و سازمان را غیر کارا تر می‌کند بلکه تجربه در سایر کشورها مبین این واقعیت است که کشورهایایی که در این مقطع با شکست مواجه شدند سالهای سال نتوانستند اقدام مجددی در این زمینه داشته باشند.

حال با توجه به موارد عنوان شده به بیان مشکلات و ارائه چند پیشنهاد می‌پردازیم.

۱- صرف وجود جریمه‌های سنگین، انگیزه لازم برای اجرای مقررات از سوی مودیان را تضمین نمی‌نماید. اگر چه هر نظام و هر حکم قانونی طبعاً باید با ضمانت اجرایی همراه باشد بویژه اینکه این نظام ناشناخته بوده و از لحاظ روانی مقابله آحاد جامعه را ممکن است در بر داشته و بعلاوه اینکه منافع مادی مردم را هم متاثر نماید. لیکن اصل تطابق جرم با مجازات باید قطعاً مورد نظر قرار گیرد. همان طور که در صدر تبصره‌های قانون سال ۷۳ و ۷۴ ذکر شده هدف از وضع این قانون تحقق درآمدهای مالیاتی است. حال اگر شخصی در طول یک سال ۱۰۰ میلیون تومان فروش داشته باشد و ۱۰ درصد سود برای آن تصور کنیم مبلغ ۱۰ میلیون تومان درآمد مشمول

مالیات خواهد داشت که حدود ۴/۵ میلیون تومان مالیات مربوط به این درآمد است. که اگر مشمول مرور زمان شود معادل ۴/۵ میلیون تومان مالیات مربوط به این درآمد تحقق نخواهد یافت. ولی اگر گیر بیفتد علاوه بر ۴/۵ میلیون تومان از او مبلغ ۲۰ میلیون تومان هم جریمه مطالبه می‌نمائیم.

آیا اصل تطابق جرم یا مجازات وجود دارد؟

در این رابطه پیشنهاد می‌شود جریمه تعیین شده مرتبط با میزان مالیات متعلقه باشد نه در ارتباط با میزان و مبلغ صورت‌حساب. و چنانچه صورت‌حسابها در مقاطع خاص رسیدگی گردد، این جریمه نباید از ۱۰ درصد مبلغ صورت‌حساب بدون کد تجاوز نماید. به سخن دیگر مجازاتها باید متناسب گردد اما بخشیدنی نباشد.

۲- در مورد شرکتها و موسسات دولتی وابسته به دولت، شهرداریها، شرکتهایی که سرمایه آنها متعلق به دولت است، نهادهای عمومی غیر دولتی و همچنین کلیه ذی‌حسابها و مدیران مالی که مکلف به درج کد اقتصادی خریدار هستند، در صورت تخلف علاوه بر داشتن مسئولیت تضامنی با خریدار نسبت به ضرر و زیان وارده به دولت، مجازاتهایی نیز برای آنها در نظر گرفته شود و به طور جدی به آن عمل شود.

۳- مجازات تعطیلی سه ماهه محل کسب نیز از مجازاتهایی است که بسیار در خور تامل و تعمق است. تصور این فرض که وزارت اقتصاد و دارایی یک کارخانه تولیدی را که مدیران آن به عمد یا اشتباه قانون را اجرا نکرده‌اند به تعطیلی بکشاند بسیار مشکل است. زیرا تعطیل محل و بیکاری کارگران و پرسنل به مدت سه ماه قطعاً عوارض و پیامدهای اجتماعی به دنبال خواهد داشت. در این رابطه پیشنهاد

می‌شود در خصوص کارخانه‌های تولیدی و یا موسسات خدماتی که تعداد پرسنل آنها از ۱۰ یا ۱۵ نفر بیشتر باشد مجازات جریمه و حبس مسئولان مربوط اجرا شود تا هم مقصرین اصلی به مجازات برسند و هم از بیکاری و آوارگی کارگران و پرسنل آنها نیز جلوگیری شود.

۴- برخی از اشخاص به تقلب، کد دیگران را روی صورت‌حساب خود قید می‌کنند و اخیراً بعضی از افراد خلافکار و سودجو مبادرت به فروش کدهای تقلبی کرده‌اند که اگر این مسائل رواج پیدا کند قطعاً اعتماد افراد درستکار و رعایت‌کننده قوانین نسبت به نظام مالیاتی سست خواهد شد. در این رابطه پیشنهاد می‌شود هرگونه جعل و سوء استفاده از این قانون بر حسب اهمیت و یا تکرار مجازات حبس و جبران ضرر و زیان وارد به دولت را در پی داشته باشد.

۵- در بحث جریمه پیشبینی شده است که اگر تخلف برای بار نخست صورت گیرد معادل دو برابر مبلغ صورت‌حساب و برای بار دوم سه ماه محل کسب تعطیل شود.

در اینجا روشن نیست منظور قانونگذار برای بار نخست تخلف از قانون است یا برای بار نخست گیر افتادن. زیرا ممکن است شخصی به مدت شش ماه صورت‌حساب بدون کد صادر کند و پس از آن حساب او بررسی شود. آیا نخستین صدور صورت‌حساب بدون کد نخستین تخلف و بقیه موارد شامل مجازات دوم است؟ یا چون برای نخستین بار گیر افتاده است تمام این ۶ ماه تخلف مشمول جریمه بند اول می‌گردد. نقص دیگری هم در این خصوص وجود دارد؛ بدین ترتیب که شخص روشی را دنبال کند تا با نخستین صورت‌حساب گیر بیفتد (مثلاً مبلغ صورت‌حساب ۱۰۰ هزار ریال) و ناگزیر معادل دو برابر صورت‌حساب یعنی با ۲۰۰ هزار ریال جریمه رو به رو

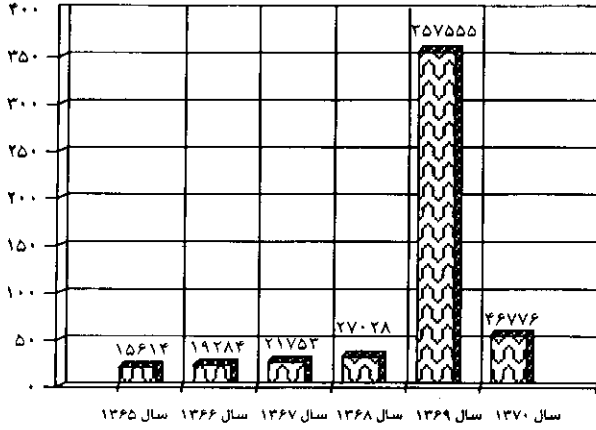
خواهد شد، لیکن از آن به بعد مبالغ زیادی را بدون کد انجام بدهد تا اینکه ناگهان گیر بیفتد که در این صورت با این همه تخلف سنگین، فقط مدت سه ماه تعطیل محل کسب را به دنبال خواهد داشت. از این رو پیشنهاد می‌شود برای رفع این مشکل بند ۳ مربوط به جرایم بدین طریق اصلاح شود که ... علاوه بر جرایم مندرج در بند ۲ این قانون به تعطیل محل کسب به مدت سه ماه نیز محکوم خواهد شد و پیشنهاد می‌گردد مرجع تطبیق جرم انجام شده با قانون و رسیدگی به ضرر و زیان ناشی از عدم اجرای این قانون، هیئتهای حل اختلاف مالیاتی باشند. همچنین معادل درصدی از دریافتی جرایم برای آموزش کارکنان و آگاهی مودیان اختصاص داده شود.

۶- برای ترویج مودیان و تشویق بیشتر افراد در استفاده از کد اقتصادی و نیز رفع نگرانی مودیان رسماً اعلام شود که خرید و فروشهای با کد اقتصادی مشمول اعمال ضرایب مالیاتی کمتری مثلاً ۲ درصد نسبت به خرید و فروشهای بدون کد اقتصادی خواهد شد.

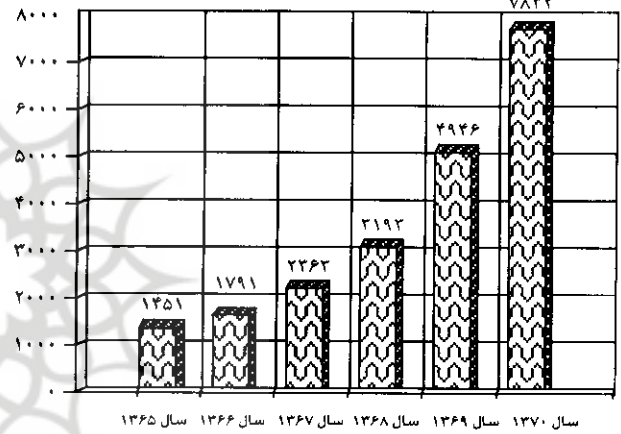
از این رو نظام مالیاتی باید سیاستهای خود را در مورد آنچه به اصطلاح اتوماسیون نظام مالیاتی می‌نامند، به طور جدی مدون و مشخص کند تا اجرای کامل مقررات راجع به کد اقتصادی (با ایجاد اصلاحاتی موثر و منطقی) امکانپذیر باشد و زیربنای کارساز برای نظام مالیاتی پایه ریزی شود و شاهد تحولی بنیادی و منسجم و هماهنگ با رشد و توسعه اقتصادی کشور باشیم.

۱- میزگرد مالیاتی، مجله مالیات دانشکده امور اقتصادی دارایی، زمستان ۷۳ شماره ۷.

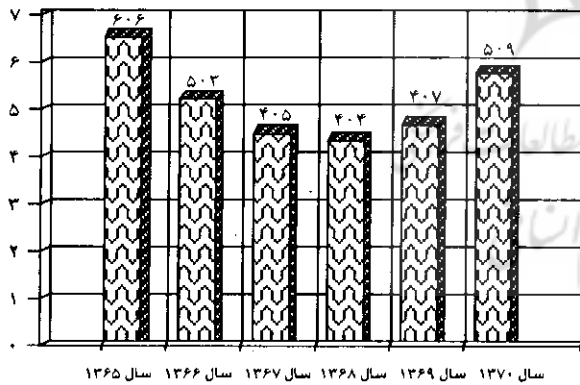
نمودار تولید ناخالص داخلی به تفکیک سال

نمودار ظرفیت مالیاتی به تفکیک سال

نمودار سهم مالیاتها به تولید تحقق یافته

نمودار درآمدهای مالیاتی به تفکیک سال

